

Do thogh Éire fear faire
[RIA 2 (23/F/16), 'O'Gara', 80]
Domhnall mac Tomais Uí Uicinn
[Deibhidhe, Dán Direach]

- 1 Do thogh Éire fear faire
ní hurusa a hionghaire
da roimhéd do leattrom linn
do choimhéd eachtronn d'Éirinn.
- 2 Faire Eirionn ar ua cCuinn
ar an láochraidh o Lu(i)nduind
ní fhúair aondhuine do fhéad
áodhaire an cuain do choimhéd.
- 3 Ré húa nEogain ní husa
coimhéd Cairrge Fhearghusa
mur tá cúan Muman a-muigh
gan sluagh Uladh 'na fochair.
- 4 Coimhead Eireann don tháobh thoir
ar ua cCuinn cuirtheair d'fiachaibh
go hInis Bhó Finne ar fad
dar linne ní do as dearmad.
- 5 Da ttíosadh ass táth Teamhrach
fada an tríall-sa ar Thoirrdhealbach
lín gleo o Liphthi Laigean
sliothi leo nach leanfaidhear.
- 6 An oighreacht as dó dleagh(th)air
do gabáil ar Gaidhealaibh
fonn Banbha do bhí ag Gallaibh
tarla fáoi 'ga fearandaip.
- 7 Do dhul dóibh 'na nduthaigh féin
do chuir ua Eogain aimhréidh
ge beag luagh rabaidh roimhe
Danair a ccuan Corcoidhe.
- 8 Cúan Sligigh d'forchoimhéd air
mur ta Beand oirrdearc Éadair
mur tá sluagh fearrdha Finne
a sealbha ar chuan Coirlinne.
- 9 O fhéin eachtronn go núa a-noir
os he dob fhaide ó Ulltaibh
coma an chuain um Cheand tSháile
fuair ar ceann na congháire.
- 10 Ar mac Neill o bheinn go beinn
faire gach éanchuain d'Éirind
cábh go Fionntráigh 'ga bhfaire
tráth iompáidh da háodhaire.
- 11 Íocfaidh a bfuil d'fiachaibh air
an mac-sin Neill úa Eoghain
Éire dh'úaim 7 d'fhair
ní fhuair céile a chosmaile.

- 12 An fáidh-sí a-nos acc O Néill
ar roinn Chuinn o thug toibheim
beanfáidh breath fhola hEachaidh
leath Mogha do Mhuimhneachaibh.
- 13 Más ar chlú chuirid a ngeall
sinnsir uaisle fhóid Éireand
as dó as cneasda táth Teamhrach
gnáth na teasda ag Ttoirrdealbach.
- 14 Da mbeith an rúaig rompa soin [81]
do ghuais Gaoideal guirt Fhionntain
a mbés féin ag fine Gall
o fhéin Line go locand.
- 15 A[n] Niall Frasach o bfuil sin
ler taibhgheadh cáin gac cóigidh
na cána oile do íarr
nír chóra roimhe ag rígníall.
- 16 A n-agaidh a n-ainbhreath air
Toirdhealbach uadh fa fhiachaibh
sgél o chlandaibh Neill a-nall
geill o Ghallaibh nac gabhand.
- 17 Uirsgel as oircheas fachain
ar triar mac Chuinn Céadchathaigh
láoich fa casmail re cloinn Neill
an gasraidh nar thuill toibhéim.
- 18 Do bhrígh an iúil (do) fhuair misi
dob é críoch na cloinni-si(n)
dias do marbadh diobh fa dheóidh
ór shíol adhbur an uirsgeóil.
- 19 Eochaidh Fionn Fiachaidh Súidhe
ticc do táobh a n-iomthnúith[e]
marpadh deisi do chloinn Chuinn
roinn a ttreisi nir thualuing.
- 20 Buain a bhraithreach d'Art Aoinfhear
sgél as cóir do chomhmaoidheamh
dha righdhamhna fhréimhe Cuinn
fíorgaphla chléire o cConuill.
- 21 Snadhmadh Teamhrach a ndán dó
d'éis marbhtha Connla is Crionna
as bocht (?) cáis an gníomh ler gabh
do bríogh bháis a dha bhrathar.
- 22 Rioghdhacht Éirionn ticc as-teach
d'Art Aoinfhear d'éis a bhraithreach
ní cas 'sa threisi a táthar
bá(i)s a dheisi dearbhbrathar.
- 23 Cóir teacht tarsa re hathaidh
an chlann-sin Chuinn Céadcathaigh
clann Chuinnmic Feilim da éis
créidhim oirrdric re a fhaisnéis.
- 24 Art Aoinfhear d'éis na cloinne

- ga rogha as fearr agoinne
fuair ar an ccor-sain fiadh Flainn
cosmail do iarr an urraim.
- 25 Ionann airdheana an da fhear
Toirdhealbhadh is Art Áoinfhear
ionann a ccás leath ar leath
dob ionann bás a mbraithreach.
- 26 D'éis Briain is Airt óig d'oigidh
brath fir ag ráith rioghOiligh
ni breath chláon do threibh Teamhrach
do-beir táobh re Toirdhealbach.
- 27 Niall mac Airt dob é a athair
slat d'fhíó[dh]baidh Chuinn Céadcathaigh
an té da ngeaphaim-ne greim
as é as eanoighre ar Éirinn.
- 28 Acc mac Cuinn do-chúala me
rioghacht Éirionn da aithle
da ttíos(ú)adh dinn táth Teamhrach
gnáth an tír ag Toirdhealbach.
- 29 Ni thuicim nach ttiocfa ríph
romhór an obair áoinfhir
is úaim cláir Conaire id chionn
do dháil d'foraire Éirionn.
- 30 A úa Neill na Náoi nGeimeal
os cionn cáigh o cuirfidhear
cuir ó táoi at eighre air^s
na náoi ngeimhle fát gíallaibh.
- 31 Rí romhaibh dar chomhainm Conn
bar bhíacha air is ionann
do bhí reimhe ar f(h)onn bFhiachaidh
ger trom n-eire ot airdfhiachaibh.
- 32 A fhir chomhdha do chean féin
a choill chumhdaigh chlann tsaoirNeill
na biodh Goill ribh acc righe
sibh don choill as ceinnbhile.
- 33 Níorbh áil le háoinfhear oile
d'úaisliph indsi hÚghoine
budh bean roghan treabh Teamhrach
bean lér togadh Toirdhealbach.
- 34 Maidhm nach ttucadh ríamh reimhe
as do tarla a ttarrngeire
ar nuaGhallaibh san sál soir
fuaramair d'ádh a nUlltuibh.
- 35 Uaim Banbha do chuir a cceill
le seabhcaiph sleachta saoirNeill
nir bhean a airde da húaim
a sheal dh'faire gach éancúain.
- 36 Sgél sin lér glúaisiodair Goill
o threiph Luighdheach go Lunnoinn

- ré iomlán don fhuil-sin Chuinn
acc iomrádh Uisnigh aguinn.
- 37 Ma tá uaibh-si 'ga reic rinn
fuasgail damh-sa an ceisd chuirim
cia dar chóir a chlú id chomhar
a cnú óir na n-ollomhan.
- 38 Cáin chóig ccóigeadh 'na chartaigh
mac Neill cuid da chumhachtaibh
os cairt dheighbhisidh do dhligh
an t-eighri-sin Airt Áoinfhir.
- 39 Do Ghallaibh as gníomh foladh
suil Bhanbha do bhuadhogadh
as fear fhoraire fhóid Bhreadh
is comhfhaire chóig ccóicceadh.
- 40 O a-ta a-nos da chur a cceill
beag sin do rath í ríNeill
go bfuil sgrios ainbhfhine air
fios na tairrghire ag Teamhraigh.
- 41 Ní cúairt gearr do ghnáthaigh sgol [82]
acht comhnaidhe a ccrích Uladh
ní théid chlár úadh fa oba
do bhuadh gan riár rofad(h)a. Do...